

021510

EK

BÛTÎ

Madde Yayınlandıktan Sonra Gelen Doküman

21.08.2017

Belhaj, Abdessamad

The reform debate: Al-Marzūqī and al-Būtī on the renewal of Usūl al-fiqh .-- 2013 ISSN: 1309-1786 :
Ilahiyat Studies: a Journal on Islamic and Religious Studies, vol. 4 i pp. 9-24, (2013)

; Marzūqī, Abū Ya'rūb al-; Būtī, Muhammad Sa'īd Ramadān al-

misunderstanding revelation on this score (which he acknowledges to be due to their particular perspective), he argues, like 'Ashmāwī, that these jurists thought religion to have reached perfection by the time of the Prophet's death. Islam did bring about serious reforms in the status of women, but Shaḥrūr argues that these were only first steps that were intended to continue after the first/seventh century. In other words, the new religion was introducing gradual changes in order to avoid ruptures in social, economic and other structures. The jurists' construction perceived this reform not as an ongoing process but rather as a complete model, one frozen in time. It is precisely here, Shaḥrūr maintains, that the Theory of Limits acquires significance, for it transforms polygamy into a noble practice.

The Limits set for polygamy are defined by Quran 4:2-3, earlier discussed in connection with Rahman's methodology, with which Shaḥrūr has much in common and which he sharpens to greater effect.¹⁰³ Clearly, the Lower Limit is monogamy, whereas the Upper Limit is marriage to four wives. The problem with the traditional jurists, Shaḥrūr argues, is that they took the permission to marry "women" to refer to the whole class of women, when in fact the text of the verse in no way allows for this generalization. Marriage to more than one wife is clearly and inextricably linked to widowed women with children, not any women. That God did allow a second, a third and a fourth wife, and that He did not mention the first, suggests that the first belonged to a different category, excluded from this permission. Thus, the first wife may be any woman, but not so the second, third and fourth wives, who must have been widowed, and must be coming to the marriage with young children. On the other hand, the husband's entry into a polygamous marriage is justified only by the obligation of care he is expected to provide. Otherwise, Shaḥrūr insists, there is no point to the Quranic approval of polygamy. The Book enjoins men not to marry more than one wife if they cannot treat with complete equality and impartiality the young orphans who come to the marriage with their widowed mothers. The crux of the Book's discourse on polygamy is not about the men and women entering into this marital relationship, but rather about the orphans who are the focus of much Prophetic and Quranic discourse.¹⁰⁴

Although the archetype of Shaḥrūr's theory is the Book, the Sunna is equally important. Like the Book, but unlike the traditional methodology of *uṣūl al-fiqh*, it is not intended to provide solutions for specific and

¹⁰³ This issue draws further commentary from Shaḥrūr in his later work *Nahw Uṣūl Jadīda*, 301–11.

¹⁰⁴ Shaḥrūr, *al-Kitāb wal-Qur'ān*, 598–600.

concrete cases, but rather to furnish the methodological path (*minhāj*) for constructing a system of law, a path defined through the Theory of Limits. And once this theory is elaborated, there would be no need for other legal sources. Thus *qiyās* has no place in this theory, for it not only deals with particular cases (an approach unsuitable within the Theory of Limits) but is, in Shaḥrūr's opinion, downright oppressive. Likewise, the Theory of Limits renders superfluous the notion of consensus because this Theory rests on an epistemology that does not, by definition, require certainty; indeed, as long as the Lower and Upper Limits are respected, law is ever changing.

Buti 021510

MAY 2013

10. Būṭī (again) versus Marzūqī: the demonstrability of crisis

While certain trends in fashioning new legal thought can be detected, especially around the themes of *maṣlaḥa*, *maqāṣid* and necessity, the foregoing discussions show a wider multiplicity of orientations that can scarcely agree on a unified set of principles, and much less on a coherent theory that fills the vacuum resulting from the collapse of pre-modern *uṣūl al-fiqh*. The disparity between and among the various approaches finds an eloquent manifestation in a dialogue between Būṭī and Muḥammad Ḥabīb al-Marzūqī (b. 1947), a Tunisian, French-trained philosopher who goes by the nickname Abū Ya'rub. The most salient characteristic of this dialogue is the utter absence of common grounds of recognition, where the very fact of crisis in *uṣūl al-fiqh* is contested most vehemently. The dialogue appeared in print in 2006, bearing the title *Ishkālīyyat Tajdīd Uṣūl al-Fiqh (Problematic of the Renewal of Legal Theory)*. The publisher, the Lebanese-Syrian Dār al-Fikr, declares the volume part of a wider effort to promote understanding of "important current issues" through engaging major writers in dialogues with each other. Marzūqī initiates the discussion, Būṭī replies, and then they respond to each other in a second round. The disparity of their respective positions illustrates not only the existence of this crisis but also its ramified meaning. The two thinkers stand at opposite ends of the spectrum of current Islamic and Islamist legal thought, this diametrical opposition being emblematic of the absence of a trajectory and of the persistent presence of erratic discourses that have yet to find their moorings. If there was an epistemic breakdown in the systems of Sharī'a sometime during the nineteenth century, and there surely was, then this dialogue demonstrates the persistent paralysis created by that breakdown.

As modern Europe took shape, there was general agreement about the European past, about the abuses of the church, of feudalism, landed

MADDE YAYINLANDIRILMIS
SONRA GELEN DOKÜMAN

ملا رمضان البوطي

١٣٠٦ - ١٤١٠ هـ = ١٨٨٨ - ١٩٩٠ م

فقيه زاهد .

ملا رمضان بن عمر بن مراد الكردي البوطي .

ولد في بلاد الأكراد بقرية جيلكا التابعة لجزيرة بوطان المعروفة بجزيرة ابن عمر على نهر دجلة ، ونشأ وتعلم فيها ثم تنقل في القرى والبلدان لطلب العلم ، وكان من أبرز شيوخه الشيخ سعيد المشهور بسيدا وعنه تلقى الطريقة النقشبندية ، وملا محمد الزفني وأجازاه ، وقد برع في علوم الشريعة كلها ولا سيما الفقه الشافعي ثم الفقه الحنفي ، وأتقن مختلف علوم الآلة . وأهتم بحاشية ابن عابدين وتفسير البيضاوي والرسالة القشيرية ، ولما اشتد طغيان أتاتورك كره المقام في بلاده ، وتعلق قلبه بالشام فتوجه إلى دمشق عام ١٣٥٢ تقريباً مع أطفاله الثلاثة في ظروف عسيرة جداً ، فوصلها بعد جهد ومشقة وأقام في دار صغيرة بحي الأكراد .

عمل ببيع الكتب الدينية ، بادئاً من رأس مال صغير جداً ، فكان يشتري من دمشق الكتب المرغوبة عند الأكراد ، ويسافر بها إلى الجزيرة فيبيعها ويشتري بثمنها ما يتيسر له من الأقوات التي تكثر في الجزيرة ، فيحملها إلى دمشق ويبيعها وهكذا ، حتى عاش على الكفاف مترفعاً عن المسألة وعن اتخاذ الدين وسيلة للرزق ، وكان في الوقت نفسه يتابع مطالعته ويقري الطلاب ويقوم بالنشاطات العلمية التي كان يمارسها في بلاده .

وكنيت كلما رأيتها أو ذكرتها شعرت برائحة الأم تهب عليّ، وقد تمرّ الشهور لا أراها ولا أزورها؛ ولكنني أشعر بوجودها، كما يشعر الإنسان من الظل الذي يغمره بأن هناك سحابة فوقه، دون أن يرفع رأسه إلى السماء في هذا الأسبوع، فقدت هذه الأم الأخيرة. ومن أعجب ما في طبيعتي أنني لا أبكي على ميت (م.ن.، صص 41 - 43، عن صباح الخير، 8/15/1957).

021510
Bûti

مُحَمَّد سَعِيد رَمَضَانَ البُوطِي: إحياء التَّيَمِّيَّة السَّلَفِيَّة؟

□ ولد محمد سعيد بن الملا رمضان، سنة 1929 في قرية جيلكا (القريبة من جزيرة ابن عُمر، الواقعة شمال شرقي سورية، داخل الحدود التركية حالياً)؛ وهاجر مع والده إلى دمشق سنة 1933. وفي معهد التوجيه الإسلامي أنهى دراسته الثانوية، سنة 1953، مُلتحقاً بكلية الشريعة في جامعة الأزهر الشريف (القاهرة). وفي العام 1960، مارس التدريس برتبة مُعيد في كلية الشريعة (جامعة دمشق)؛ ثم أُوفد إلى جامعة الأزهر، حيث نال الدكتوراه «في أصول الشريعة الإسلامية»^(*) سنة 1965. تولى على مناصب التدريس والوكالة والعمادة في كلية الشريعة (دمشق)؛ وهو يرأس «قسم العقائد والأديان» في جامعة دمشق. مفكر ناشط في الندوات العلمية والمؤتمرات العالمية؛ وعضو في «المجمع الملكي لبحوث الحضارة الإسلامية» في عمّان؛ إلى العربية، يُتقن اللغات التركية والكردية وبعضاً من الإنكليزية. نُقِل بعض أعماله الفكرية إلى الفرنسية والإنكليزية والألمانية. وعَرّب كتاب «هو زين» (ميم وزين) عن الأدب الكردي.

I - أعماله الفكرية:

- 1 - الإسلام ملاذ كل المجتمعات الإنسانية، دار الفكر، دمشق.
- 2 - السلفية مرحلة زمنية مباركة، لا مذهب إسلامي، دار الفكر،

(*) غير منشورة. ورد في التعريف به (على غلاف كتبه، أن له «قراءة الأربعين كتاباً» ولم نقف إلا على 21 كتاباً موضوعاً، وعلى كتاب واحد، مُعَرَّب.

Social, Economic and
Political Studies of the
Middle East and Asia
(S.E.P.S.M.E.A.)

Guardians of Faith in Modern Times:
'Ulama' in the Middle East

Edited by
Meir Hatina

(Founding editor: C.A.O. van Nieuwenhuijze)

Editor

Dale F. Eickelman

Advisory Board

Fariba Adelhah

(SciencesPo/CERI, Paris)

Roger Owen

(Harvard University)

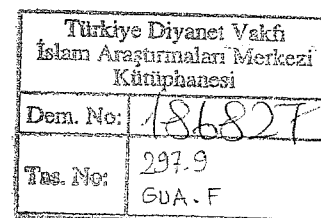
Armando Salvatore

(University of Naples "L'Orientale" – Humboldt University, Berlin)

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

21 Eylül 2014

021510
A-11

VOLUME 105

BRILL

LEIDEN • BOSTON
2009

336

INDEX

- Baybars, al-Malik al-Zahir, 31–32, 41
Beirut, 87, 151, 237, 273, 300, 303
Benda, Julien, 247
bid'a (innovation), 29, 144, 232, 236
Bin Ladin, Osama, 282–283
Al-Bishri, 'Abd al-'Aziz, 119
Al-Bitar, 'Abd al-Razzaq, 237
Al-Bitar, Muhammad Bahjat, 241–243, 245
Bjoerneboe, Lars, 47–48, 62
Board of Senior 'ulama' (BSU, in Saudi Arabia), 188, 211 (n. 4), 212 (n. 5), 217, 221
Brunner, Rainer, 143, 147, 157–158
Büchner, Ludwig, 150
Bulaq (press), 143
Al-Bustani, Butrus, 148
Al-Buti, Muhammad Sa'id, 269–270, 272

Cahid, Hüseyin (Yalçın), 72
Cairo, 8, 10, 13, 30, 33, 35–37, 40–44, 52, 59, 61, 96, 107, 111, 142–143, 144 (n. 10), 151, 169, 258, 273, 278, 280, 297–301, 303, 305, 307
Cairo University, 110, 134 (n. 114)
Caliphate, 92
The Cartoon Crisis of 2006, 300–308
Cold War, 160
Cole, Juan, 142–143
Committee for Scientific Research and Legal Opinion (CRLO, in Saudi Arabia), 211–212 (n. 4), 212 (n. 5), 218, 221–224
Committee of Union and Progress (CUP), 8, 67, 71–83
Consultative Council (in Saudi Arabia), 189
Cooperson, Michael, 47–50, 54, 56
Council of Higher 'Ulama' (in Saudi Arabia), 268
Crecelius, Daniel, 4, 48
Crusaders, 50

Al-Dahlan, Ahmad Zayn, 237
da'iya pl. *du'a* (preacher), 15, 140, 251, 291, 298–299, 303–304, 308
da'wa (communal activity), 14, 16, 119, 140, 252, 254, 258–259, 293
Damascus, 10, 13, 255
Darfur, 297
Dar al-'Ulum, 110, 115, 119, 122, 134
Dawn, Ernest C., 161
De Jong, F., 62
Denmark, 300–302, 304–306

Deoband school (in Pakistan), 6, 252
derwishes, 62
Al-Dijwi, Yusuf, 127
dhikr (remembrance of God), 240
Dubai, 294
Al-Dukkali, Shaykh, 201

Egypt, 9, 13–14, 24, 26, 28–30, 35–39, 42–45, 47–49, 50–51, 77, 80, 87–88, 103, 109, 111, 115, 118–119, 127, 129 (n. 88), 130, 137–138, 142, 144, 147 (n. 20), 149, 163, 168, 171 (nn. 1–2), 172, 183, 253, 268–270, 273, 275, 277–280, 285–286, 292–293, 295, 298, 300–304, 308
Egyptian Supreme Constitutional Court (SCC), 176–177, 183–184
Elpah (electronic newspaper), 273
Ende, Werner, 143
Enlightenment, 165
Entente Libérale (*Hürriyet ve İtilâf Fırkası*), 78, 82–83
Esposito, John, 251
Euphrates, 153
Europe, 294–298, 301, 303
The European Council for Fatwa and Research, 16, 296–297

Fadl Allah, Husayn, 304
Fahd (Saudi king), 214
Fahham, 'Abd al-Latif, 122
Faruq (King of Egypt), 135–137
Al-Fasi, 'Alal, 210
fatwa (s) (legal responsum), 3, 15, 149, 154, 169, 179, 255 (n. 20), 258, 262–263, 267, 274, 281–289
Al-Fawzan, Salih, 212 (n. 5), 217
Faydi, Sulayman, 158
Faysal ibn al-Husayn (King of Iraq), 160, 164, 169
Fertile Crescent, 12–13, 234
fiqh (jurisprudence), 2, 22, 26, 43, 175–177, 178 (n. 18), 179–181, 184–187, 189–190
fitna (civil strife), 28, 43
FLN (Front de libération nationale, Algeria), 204
Forum of the 'Ulama' (in Egypt), 275
France, 15, 50, 80, 98, 196, 199, 202, 209, 239
the Front of al-Azhar 'Ulama' (in Egypt), 275
Fu'ad (King of Egypt), 116–117, 119, 122–124, 129, 131–134, 136, 138

INDEX

337

- Fuda, Faraj, 266, 286–287
fuqaha' (jurisconsults), 35–36

Gabriel (angel), 53
Gelvin, James, 238
Germany, 165
Geršhoni, Israel, 163
Ghanima, Yusuf, 167
Al-Ghawri, Qansaw, 31
Al-Ghazali, Abu Hamid, 28, 49
Al-Ghazali, Muhammad, 260–261, 270, 286–288
Al-Ghazzi, Najm al-Din, 32 (n. 25), 38–39
Gibb, H. A. R., 251
Al-Glawi, Thami, 209
Gramsci, Antonio, 247
Al-Guindi, Khalid, 299, 303–304

Habannakah, Hasan, 255
Habous, 201
hadith, 48, 50, 54
Al-Hamad, Turki, 266, 273–274, 278, 282, 285
Hamas, 257
Hamid, 'Ala', 276, 278–280
Hammam bin Yusuf (Shaykh al-'Arab), 55
Hanbali, 233, 235–237
Al-Haqa'iq (journal), 238–239
Harun, Ahmad, 117
Hasanayn, Muhammad Khalid, 119, 122
Hasani, 'Abd al-Razzak, 159–160
Hashemites, 160
Al-Hashimi, Muhammad, 142, 145–146, 164–168
Hawwa, Sa'id, 261
Haydar, Haydar, 277
Haykal, Muhammad Husayn, 134
Haykel, Bernard, 232
Hayri, Mustafa, 80–81
Hathaway, Jane, 48
Hifnawi (al-Hifni), Muhammad ibn Salim al-Shafi'i al-Khalwati, 61
Hijaz, 29, 58, 61, 87, 127, 129, 137, 149, 160, 243, 292
Al-Hijazi, Hasan al-Badri, 56 (n. 40), 59–60, 62
Al-Hilal (journal), 151–152, 164
Hizballah, 298
Holt, P. M., 48
Al-Hudaybi, Hasan, 259
hudud (Qur'anic punishments), 174, 178, 179 (n. 21), 185, 271, 284 (n. 62)

hulul (mystical states), 242
Hume, David, 151
Husayn ibn 'Ali, 154–157, 159–161, 163
Al-Husayni, Amin, 256
Huwaydi, Fahmi, 260–261, 268, 287, 302–303, 305

Ibn 'Arabi, 23, 40, 43, 242
Ibn al-Ash'ath, 250
Ibn 'Abd al-Wahhab, Muhammad, 217, 224, 232, 236–239, 241–243
Ibn Baz, 'Abd al-'Aziz, 212 (n. 5), 217 (n. 24), 220–223, 268, 284
Ibn al-Farid, 'Umar, 43
Ibn al-Furfur, 36
Ibn Hanbal, Ahmad, 24, 33 (n. 26), 249
Ibn Ibrahim, Muhammad, 221
Ibn Jama'a, 33
Ibn Jibrin, 'Abd Allah, 212 (n. 5)
Ibn Jirjis, Da'ud, 234
Ibn Jubayr, Muhammad, 189
Ibn al-Muqaffa, 165
Ibn al-Muzalliq, Shams al-Din, 32
Ibn al-Qayyim, 241
Ibn Qudama, 238, 241
Ibn Rajab, 238
Ibn Rumayh (al-'Uqayli), 'Isa, 238, 241
Ibn Sa'ud, 'Abd al-'Aziz, 127–129, 137, 234
Ibn Sihman, Sulayman, 237
Ibn Sina, 147
Ibn Sultan, Bandar, 225
Ibn Taymiyya, 24, 33, 166, 185, 233–234, 238, 241–242, 245, 249
Ibn Tulun, Shams al-Din, 32 (n. 23), 33 (nn. 27, 28), 37
Ibn 'Uthaymin, Muhammad, 212 (n. 5)
ijaza (a license to teach), 26, 41
ijma' (consensus of the jurists), 29, 38, 178, 190
ijtihad (legal reasoning), 13, 118, 123, 174–175, 177–182, 188–189, 191, 236, 238, 255
Ikhwan (the tribal army of Ibn Sa'ud), 226
'ilm (religious knowledge), 21, 30, 38, 57
Al-'Ilm (journal), 151
India, 142, 146, 149, 154
The International Union for Muslim Scholars, 16, 297, 303
Iran, 24, 39, 142–143, 149, 157–158, 169, 172, 174, 187, 293

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

20 Eylül 2014

Bütü-176
021510

BELHAJ, Abdessamad. The reform debate:
Al-Marzūqī and al-Būṭī on the renewal of *Uṣūl
al-fiqh*. *Ilahiyat Studies: a Journal on Islamic and
Religious Studies*, 4 i (2013) pp. 9-24.

ṭarīqa teaches that a visit to the *shaykh's* tomb in Khartoum carries the same spiritual benefit as going on the *ḥajj*. His son Ibrāhīm became head of the *ṭarīqa*. In 1986 he forced Jamāl al-Sanhūrī to resign the headship of the *ṭarīqa* in Egypt. In 1988 the newspaper *al-Liwā' al-Islāmī* published a series of exposés on the Burhāniyya, leading the Supreme Council of Ṣūfī Orders to reissue its earlier declaration against the order, in addition to that of al-Azhar, and mandating that the Burhāniyya in Egypt become a branch (*bayt*) of the Burhāniyya; at that point, most Burhānīs in Egypt acquiesced. Opposition to the Burhāniyya in Egypt reached the point that some have accused the order of working in the interests of Iran to spread Shī'ism in Egypt. After the death of Shaykh Ibrāhīm in 2003, the latter's son, Muḥammad, assumed his father's position. According to web postings dated 30 June 2010, the Burhāniyya was revived in the Luxor region by one Tharwat Ḥasan, who had become acquainted with the order while working in Germany and who allegedly claimed that the order had some three million followers in Egypt.

BIBLIOGRAPHY

Muḥammad 'Uthmān 'Abduh al-Burhānī, *Tabrī'at al-dhimma fī nuṣḥ al-umma wa-tadhkirat ūlī l-albāb li-l-sayr ilā l-sawāb*, Khartoum 1974; Valerie J. Hoffman, *Sufism, mystics and saints in modern Egypt* (Columbia SC 1995), 300–27; Muḥammad 'Abdallāh al-Sammān, *Ta'ḥīm al-dhimma fī taḍlīl al-umma fī l-radd 'alā kitāb "Tabrī'at al-dhimma fī nuṣḥ al-umma" li-l-shaykh al-Burhānī*, Cairo 1977; Octave Depont and Xavier Coppolani, *Les confréries religieuses musulmanes* (Algiers 1897), 337; 'Abd al-Raḥmān al-Jabartī, *Kitāb 'ajā'ib al-āthār fī l-tarājim wa-l-akhbār*, 4 vols., Cairo 1859; <http://burhaniya.info/>.

VALERIE J. HOFFMAN

al-Būṭī, Muḥammad Sa'īd RamaḌān

Muḥammad Sa'īd RamaḌān al-Būṭī (1929–2013) was a Sunnī traditionalist polemicist and the most prominent Syrian Muslim scholar of the late twentieth and early twenty-first centuries. He was an early example of a traditionally trained 'ālim securing a large international audience through mass-produced printed publications and audio-visual media. Although deeply hostile to secular ideologies, he proved a dedicated supporter of the regime of Ḥāfiẓ al-Asad (r. 1970–2000) and Bashshār al-Asad (r. beginning 2000).

Muḥammad Sa'īd was the son of Mullā RamaḌān (1888–1990), a Kurdish religious scholar, named "al-Būṭī" after his hometown of Botan (Cizre) in southeastern Turkey. In 1932, Mullā RamaḌān fled Kemalist repression and settled in Damascus. Muḥammad Sa'īd graduated from the religious institute of his father's friend Shaykh Ḥasan Ḥabannaka (1908–78), a prominent Damascene scholar. The teachings of Mullā RamaḌān and Ḥabannaka infused al-Būṭī with an unshakable attachment to what he considered to be the tenets of traditional Sunnī Islam, that is, Ash'arī theology, and observance of the teachings of a particular *madhhab* (a school of law, in this case that of al-Shāfi'ī) in matters of *fiqh*. He was also an adherent of Ṣūfism which he saw as an integral part of Islam as it had been practised and taught for centuries by Sunnī scholars; his father had initiated him into the Naqshbandī *ṭarīqa*. In 1953 al-Būṭī enrolled at al-Azhar in Cairo, where he earned a doctorate in theology (*ʿuqūda*) in 1965. Upon his return to Damascus, he joined the faculty of Shar'īa at Damascus University, of which he was dean from 1977 to 1983.

من أبرز علماء بلاد الشام في هذا العصر. ولد لأبوين كرديين في قرية «جبلكا» التابعة لجزيرة بوطان، التي يطلق عليها بالعربية اسم جزيرة ابن عمر، وهي داخله في حدود تركيا. تعلم في الكتاب، وأنفق كثيراً من وقته في تلاوة القرآن الكريم وحفظ الأذكار والأوراد ونوافل العبادات، بالإضافة إلى العلوم الشرعية الأخرى. رحل في طلب العلم، وشارك في الحرب العالمية الأولى دفاعاً عن الخلافة الإسلامية، ثم حج إلى بيت الله الحرام. ثم استقر في مدينة دمشق، وأمضى جل حياته يكدح من أجل الرزق، وهو العالم والمعلم والفقير، وأشرقت روحه حقيقة التصوف وأسراره وهو الذي عاش يحارب البدع ويمقتها.

وهو والد الدكتور محمد سعيد رمضان البوطي،

ومن مؤلفاته:

- إشكالات الاقتصاد الإسلامي.
- إعادة توزيع الدخل القومي من خلال السياسة المالية.
- التجربة الاشتراكية في مصر.
- تطوير الاقتصاد المصري.
- السياسة المالية وتحديد سعر الفائدة والتوازن الاقتصادي.
- دراسات اقتصادية إسلامية.
- النظام الاشتراكي للجمهورية العربية المتحدة.
- الاقتصاد السياسي الاشتراكية.

رمضان عمر البوطي (١٣٠٦ - ١٤١٠هـ) (١٨٨٨ - ١٩٩٠م)

العالم الزباني، الزاهد، الورع.

= للشخصيات المصرية من ١٣١، دليل الإعلام والأعلام ص ٥٥٦.

انضم في شبابه إلى حزب الوفد، وتم اعتقاله. ثم قامت الثورة، وكان من الرعيل الأول الذي انضم إلى صفوفها، وكان ممن اشتركوا في وضع ميثاق العمل الوطني، حيث اختاره الرئيس جمال عبد الناصر ليكون عضواً في اللجنة التحضيرية في نوفمبر ١٩٦١م. كما اشترك في مناقشة الميثاق عام ١٩٦٢م. ثم تولى منصب أمين عام الاتحاد الاشتراكي العربي في عهد السادات، حتى تولى رئاسة مجلس الشعب منذ عام ١٩٨٤م حتى أكتوبر ١٩٩٠م. قتل مع أربعة من ضباط حرسه وضباط الشرطة. وكانت المعارضة في مجلس الشعب تتهمه بعدم إعطائها حقها في إبداء الرأي^(١).

(١) الأحرار (مصر) ص ١٢-١٣
٦٧١ - ١٤١١/٣/٢٥هـ
المجتمع ج ٧١٧ (٨/٢٤)
١٤٠٥هـ - ص ٢٨، و ج
٩٩٩ (١٤١٢/١١/٢) ص
١٦، الموسوعة القومية =

Buti Muh. Sa'id Ramadan (Al-Būṭī)

- 146 CHRISTMANN, Andreas. Transnationalising personal and religious identities: Muhammad Sa'id Ramadan al-Būṭī's adaptation of E.Xanī's "Mem ū Zin". *Sufism today: heritage and tradition in the global community*. Ed. Catharina Raudvere and Leif Stenberg. London: Tauris, 2009, (Library of Modern Religion, 3), pp.31-47. ([Al-Būṭī's] translation of Xanī's original Kurdish poetry into Arabic prose is a small literary masterpiece of modern Sufi literature.) [Notes on pp.233-237.]

01 TEM 2010

J. Edisay

0185 Al-Ḥakīm, Rīmā Muḥammad Anīs

Šāhid 'alā al-islām wa-l-muslimīn : rawā'if afkār Muḥammad Sa'id Ramaḍān al-Būṭī / Rīmā Muḥammad Anīs al-Ḥakīm. - T. 1. - Dimašq : Markaz al-Nāqid al-Ṭaqāfi, 2009. - 301 p. ; 21 cm

1. Al-Būṭī, Muḥammad Sa'id Ramaḍān
2. Islam - Estudios y conferencias
3. Islam y Sociedad
4. Nahḍa
5. Ulemas - Damasco I. Titulo.

297(08)

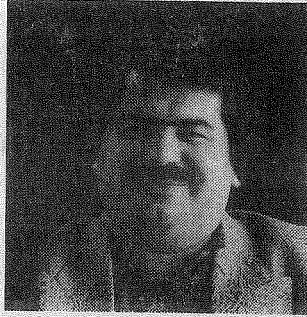
316.64:297

ICMA 4-33885 R. 68328

Buti Sa'id Ramadan

MARBUZ YAYIMLANMISHTAN
SONRA GELIYEN DOKÜMAN

MUSTAFA ÖZCAN

Said Ramazan

Bazı ilmi toplantılara katılmak üzere Frankfurt'ta olan Prof. Dr. İhsan Süreyya Sırma'dan aldığımız bir faks mesajıyla Hasan el-Benna'nın damadı Dr. Said Ramazan'ın ikamet etmekte olduğu Cenevre şehrinde vefat ettiğini teessürle öğrendik. Vefat haberini alır almaz Saff yayınları arasında çıkan "Islamic Law - Its Scope and Equality" adlı doktora tezinin Türkçe çevirisi olan "İslam Hukuku"nu yeniden tetkik etmeye başladım. Profesör Dr. Bernhard Kegel'in de belirttiği gibi Dr. Said Ramazan İslami hareketin oldukça tanınmış bir kavgaçısıydı. Kavga ve mücadele adamıydı. Nasır'ın adamı Muhammed Haseneyn Heykel ise "harif-ful Gadap" adlı eserinde o'nu gözüaçık ve uyanık biri olarak tanımlar. Bu tanımlamayla onu küçük düşürmeye çalışıldığında şüphe yoktur. Fransız yazar Graudy'nin de dostları arasındaydı. Önce Hasan el-Benna'nın şakirdi daha sonra damadı olur.

★★★

Said Ramazan galiba devrim öncesinde Nasır ve Hür Subaylar ile zaman zaman dış politika üzerine sabahlara varana dek tartışmalarda bulunur. Nasır tarafı ve bağımlı olmayı savunmaktadır. Said Ramazan ise dış politikada tarafsızlık ilkesini savunmaktadır. Nasır bu yaklaşımı "Aklın değil de hissin ve duygunun ürünü" olarak tasvir eder. Nasır anlaşıldığı kadarıyla o sıralarda Amerikalılar'la flört halindedir. Nasır ABD'nin desteğiyle iktidara gelir ve Müslüman Kardeşler'le arası açılır. Nasır ilk yıllarda ABD ile birlikte hareket etmiştir. Hatta üçlü saldırıya en fazla muhalefet eden ülkelerin başında ABD gelmiştir. Nasır daha sonra Said Ramazan'ın çizgisine gelerek Bağlantısızlar Hareketi'ni kuran kadro içinde yer almıştır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المسلمون

AL-MUSLIMOON

RELIGIOUS, MONTHLY

Stands for Islam as :
Doctrine, Brotherhood, and
Way of life

PUBLISHED
BY THE
ISLAMIC CENTRE
CHIEF EDITOR
DR. SAID RAMADAN
RESPONSIBLE MANAGER

YAHIA S. BASALAMAH
ADDRESS

POST BOX 333 TELEGRAPHIC
CORNAVIN ISLAMISTAN
GENEVA, Switzerland

Account 333 Islamic Center
Société de Banque Suisse

Annual SUBSCRIPTION

17

SWISS FRANCS.

4

U. S. A. \$,

1/8/-

£ Sig.

Dul'Ka'dah 1384

★ 3 — 4 ★

March 1965

ISLAM AND THE RISING GENERATION —
A MESSAGE FOR OUR YOUTH

By Maryam Jameelah Begum

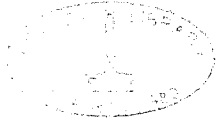
With few exceptions, our modern-educated youth equate the Islamic way of life with the mere traditional customs of their elders. In their minds Islam is identified with the quaint, the ancient, the out-moded and the dying. Strict adherence to Islamic injunctions means to them «conservatism,» «backwardness,» or the «reactionary fanaticism» of aged, white-bearded «mullahs.» For more than a half-century, our rising generations have been taught that an unadulterated Islam intrinsically lacks appeal to the minds of today's young. If only they could know how enormously mistaken they are!

In the growing mind of each child is the insatiable hunger for exemplary people with whom he can identify himself and esteem as a guiding inspiration after which to pattern his own behavior and

Y. Safak 'Jam
Murtofa Ozean

أعلام ومبدعون

عبد الغني العطري

1420 / 1999 Dime sk

دار البتائر
للطباعة والنشر والتوزيع

أحد علماء الدين وأعلامه المرموقين .
جمع علوم الدين من أطرافها ، وبات أحد رموزها .
أحاديثه ، وأعماله ، وآثاره ، تدخل إلى القلوب دون استئذان .
دروسه ، وأحاديثه ، وتفسيره ، مبنية على المنطق ، مدعومة بالحجج ،
مستوحاة من الكتاب الحكيم ، والسنة المشرفة .
من يصغي إلى حديثه مرة ، يعز عليه ، أن لا يصغي إليه كل مرة .
يتحدث دائماً ، ويلقي الدروس والعظات ، دون أي نص مكتوب .
لا يخطئ ، ولا يلحن في اللغة ، ولا يتلصق ، ولا يتلثم .
يتحدث ، وكأنه يغرف من بحر .
ويناقش ، فيدخل نقاشه إلى القلوب والعقول .
ويتابع دروسه وأحاديثه ، وآثاره ، كل طالب علم ومعرفة ، في شؤون الدين والدنيا .

لمحة عن حياته

أبصر العلامة البوطي النور عام ١٩٢٩ في جزيرة بوطاد التركية . وهو من أسرة
شديدة التعلق بالدين . وكان والده ملاً رمضان من علماء الإسلام في تركيا
وسورية .

هاجر ، الملا رمضان ، مع أسرته إلى سورية ، عقب الانقلاب الآثم الذي قام
به مصطفى أتاتورك على الإسلام . وكان الدكتور البوطي يومذاك في الرابعة من
عمره .

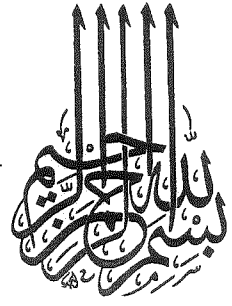
كان والده ، معلمه الأول . فقد انصرف إلى تدريسه ورعايته ووضع إمكاناته
العلمية لتعليمه وتثقيفه . وكان الطفل محباً للعلم ، يتمتع بذاكرة نهمة ، للعلم ،
سريعة للحفظ .

بعد أن أكمل دروسه الابتدائية ، سجله أبوه في معهد التوجيه الإسلامي بحي

١٤١ - ١٤٥

١٣٢٨
25.10.1999
1588 : 55
179

Djervark

علماء وأعلام Buti

د. محمد سعيد رمضان البوطي

علوم الدين والدنيا

..... - ١٩٢٩

54 BŪTĪ (Kiri Poset)
ARA III 2379 BŪTĪ (Muhammad Sa'īd
Sa'id Ramaḍān al-) البوطي (محمد
سميد رمضان)

شروط الحلحة في الشريعة الإسلامية. تأليف محمد سعيد رمضان البوطي...
- Damas, al-Maktaba al-umawiyya, 1387/1967. In 8°

(Dawābit al-maṣlaḥa fī al-ṣarī'a al-Islāmiya)
Fiqh. Usul

A. 81877

ARA III 2519

BŪTĪ

البوطي (محمد سعيد)
(Muhammad Sa'īd Ramaḍān al-)

نق السيرة. تأليف محمد سعيد رمضان البوطي.
- Liban, dār al-fikr al-ḥadīth, 1386/1967. 2 vol. in 8°

(Fiqh al-sīra.)

Islam. Sira.

A. 85409

BŪTĪ

(Muhammad Sa'īd Ramaḍān al-)

البوطي (محمد سعيد رمضان)

فق السيرة، دراسات منهجية علمية لسيرة المصطفى عليه
الصلاة والسلام. وما تنطوي عليه من عظات ومبادئ وأحكام
الطبعة الخامسة.

- [Beyrouth,] Dār al-fikr, 1392/1972. - 25 cm., 552p. [Acq. 4787-73]

[4° O2. 1036

(Fiqh al-Sīra... - 5e éd.)

Mahomet. Vie.

ARA.III.4213. BŪTĪ (Muhammad Sa'īd Ramaḍān al-)

54 اللاذقية... بقلم محمد سعيد رمضان البوطي. الطبعة
الثانية...

- Damas, Dār al-ḥaṣṣīf, [1970/1389] -In-8°. 147 p. couv. ill.

(al-Lāmahabiya .)

Islam, la nécessité de suivre qu'une seule école: des quatre Madahib: Malekite Hanafite, hambalite, Shafrites

A.II0805.

58095

BŪTĪ (Muhammad Sa'īd Ramaḍān al-)

البوطي (محمد سعيد رمضان) -
مباحث الكتاب والسنة من علم الاصول / تأليف...
محمد سعيد رمضان البوطي. دمشق: جامعة دمشق،
1394-1395-1974/1975 (دمشق: الطبعة
التساوية). - 308p.; 25cm. - [4° F. 11148]

"Mabāhīt al-Kitāb wa al-Sunna min 'ilm al-uṣūl"
- Ech.int.4042-75 . - Br.

Fiqh.Fondements.

54

ARA.III.4203 BŪTĪ (Muhammad Sa'īd Ramaḍān al-)

من الفكر والكتب فصول من النقد في المعلوم والاجتماع والاداب
بقلم... محمد سعيد رمضان البوطي.

- [Damas] Maktabat al-Farābī, 1969/1389. -In-8°
311 p. couv. ill.

(Min al-fikr wa al-qalb .)

Pensée arabe moderne

A.II0844.

828 79

BŪTĪ (Muhammad Sa'īd Ramaḍān al-)

البوطي (محمد سعيد رمضان) -
تجربة التربية الإسلامية في ميزان البحث بقلم محمد سعيد
رمضان البوطي.

- Damas, al-Maktaba al-waṭaniya, 197...
- 25cm., 133p. [Acq. 1380-74]

[4° R. 15052

(Taṣrībat al-tarbiya al-Islāmiya fī mīzān al-
baḥṭ.)

Education musulmane.
20e s.

Muhaliflerden saldırıyla ilgili açıklama

Tarih: 21.03.2013 23:59:43 / Kategori: Ortadoğu

ÖSO ve Nusra Cephesi, Ramazan el-Buti'nin de ölümüne neden olan bombalı saldırıyı şiddetle kınadıklarını açıklarken "Biz Allah'ın evine saldırmayız" ifadeleri kullanıldı.

Mezra'a bölgesindeki İman Camisi'nde bir intihar bombacısının beline bağladığı bombayı patlatması sonucu, camide ders veren Emevi Camisi Hatibi Ramazan El Buti ve çok sayıda kişinin öldüğünü duyuruldu.

Suriye Sağlık Bakanlığı, saldırıda 42 kişinin öldüğünü onlarca kişinin yaralandığı açıkladı.

ÖSO kınadı

Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) Sözcüsü Abdulhamid Zekeriya saldırıyla ilgili yayınladığı yazılı açıklamada, "Saldırıyı ÖSO yapmadı. Ramazan el-Buti 'Sultan'ın davetçisi' olsa da böyle bir saldırıyı şiddetle kınıyoruz" ifadesini kullandı.

Açıklamasında, bölgenin rejimin kontrolünde olduğunu vurgulayan Zekeriya, "Suriye rejimi camiye yerleştirdiği bombaları patlatarak devrimcileri karalamak istemiş olabilir. Asla camilere saldırmayız" ifadelerine yer verdi.

Saldırıyla ilişkimiz yok

Nusra Cephesi de yaptığı açıklamada saldırıyı kınayarak, "Bu saldırıyla hiçbir ilişkimiz yoktur, rejimin bölgesidir ve bizler Allah'ın evlerine saldırmayız" ifadesini kullandı.

Bu arada, Buti'ye yakın kaynaklar, Ramazan el-Buti'nin bir çok aile üyesinin bu sabah Lübnan üzerinden Türkiye'ye hareket ettiğini bildirdi.

Şubat ayında da aynı bölgede bomba yüklü araçla intihar saldırı düzenlenmiş ve saldırıda 53 kişi ölmüştü.

Kaynak: AA

Link: <http://www.haber7.com/ortadogu/haber/1004760-muhaliflerden-saldiriyla-ilgili-aciklama>

MUSTAFA ÖZCAN

Said Ramazan

Bazı ilmi toplantılara katılmak üzere Frankfurt'ta olan Prof. Dr. İnsan Süreyya Sırma'dan aldığımız bir faks mesajıyla Hasan el-Benna'nın damadı Dr. Said Ramazan'ın ikamet etmekte olduğu Cenevre şehrinde vefat ettiğini teesürle öğrendik. Vefat haberini alır almaz Saff yayınları arasında çıkan "Islamic Law - Its Scope and Equality" adlı doktora tezinin Türkçe çevirisi olan "İslam Hukuku"nu yeniden tetkik etmeye başladım. Profesör Dr. Bernhard Kegel'in de belirttiği gibi Dr. Said Ramazan İslami hareketin oldukça tanınmış bir kavga-cısıydı. Kavgı ve mücadele adamıydı. Nasır'ın adamı Muhammed Haseneyn Heykel ise "harif-ful Gadap" adlı eserinde o'nu gözilaçık ve uyanık biri olarak tanımlar. Bu tanımlamayla onu küçük düşürmeye çalıştığında şüphe yoktur. Fransız yazar Graudy'nin de dostları arasındaydı. Önce Hasan el-Benna'nın şakirdi daha sonra damadı olur.

★★★

Said Ramazan galiba devrim öncesinde Nasır ve Hür Subaylar ile zaman zaman dış politika üzerine sabahlara varana dek tartışmalarda bulunur. Nasır tarafı ve bağımlı olmayı savunmaktadır. Said Ramazan ise dış politikada tarafsızlık ilkesini savunmaktadır. Nasır bu yaklaşımı "Akin değil de hissin ve duygunun ürünü" olarak tasvif eder. Nasır anlaşıldığı kadarıyla o sıralarda Amerikalılar'la flört halindedir. Nasır ABD'nin desteğiyle iktidara gelir ve Müslüman Kardeşler'le arası açılır. Nasır ilk yıllarda ABD ile birlikte hareket etmiştir. Hatta üçlü saldırıya en fazla muhalefet eden ülkelerin başında ABD gelmiştir. Nasır daha sonra Said Ramazan'ın çizgisine gelerek Bağlantısızlar Hareketi'ni kuran kadro içinde yer almıştır.

Nasır ile Müslüman Kardeşler arasındaki Said Ramazan Pakistan'a gitmiştir. Böylece Nasır'ın muhtemel cevru cefasından kurtulmuştur. Pakistan cumhurbaşkanlarından Eyüp Han o sıralarda Nasır'ı ülkesine davet eder. Nasır ise devleti kabul etmek için bir tek şart ileri sürer. "Said Ramazan'ın olduğu yerde ben yokum" der. Said Ramazan birara Ürdün ve Katar adına büyükelçilik görevlerinde bulunur. Ancak bu ülkelerin Nasır'la ilişkilerini yoluna koymaları üzerine Said Ramazan'a yol görünür. Bu gurbet garyasındaki zikzaklı hayatından sonra Cenevre'ye gitmiş ve burada yerleşmiş ve Muhammed Hamidullah, Muhammed Esed gibi zevatla birlikte İslam Merkezi'ni faaliyete geçirmiştir.

★★★

Nasır ile Müslüman Kardeşler arasındaki Said Ramazan Pakistan'a gitmiştir. Böylece Nasır'ın muhtemel cevru cefasından kurtulmuştur. Pakistan cumhurbaşkanlarından Eyüp Han o sıralarda Nasır'ı ülkesine davet eder. Nasır ise devleti kabul etmek için bir tek şart ileri sürer. "Said Ramazan'ın olduğu yerde ben yokum" der. Said Ramazan birara Ürdün ve Katar adına büyükelçilik görevlerinde bulunur. Ancak bu ülkelerin Nasır'la ilişkilerini yoluna koymaları üzerine Said Ramazan'a yol görünür. Bu gurbet garyasındaki zikzaklı hayatından sonra Cenevre'ye gitmiş ve burada yerleşmiş ve Muhammed Hamidullah, Muhammed Esed gibi zevatla birlikte İslam Merkezi'ni faaliyete geçirmiştir.

★★★

Esed, İngilizce meal çalışmasını da burada yapmış. Hasan El-Benna'nın Kahire'de çıkardığı El-Müslüman dergisi Mustafa Sibai devresinden sonra Cenevre'de yayınlanmaya başlamış. Said Ramazan bu dergide çok belg makaleler yazmış. Said Ramazan Cenevre'de adeta Şekip Arslan'ın mirasını ve çilesini devralmıştır. Hasan el-Benna, Bediüzzaman Said Nursi gibi asrımızın yenileycilerini, birbirlerinin tamamlayıcıları olarak görürüm. Hem Bediüzzaman hem de Hasan el-Benna nesillerin terbiyesiyle meşgul olmuşlardır. Hasan el-Benna hayatı boyunca sırf devlet gayesiyle 2 binden fazla Mısır köyünü dolaşmıştır. Bediüzzaman ise halkın karşısına pek çıkmamakla birlikte risalelerin neşriyle halka ulaşmış ve malolmuştur. Said Ramazan'ın ölümünü haber aldığında bir an Şamlı Muhammed Said Ramazan ile karıştırdım. Meğerse bu karıştırmada bir çeşit isabet varmış. Her iki insanda aynı kader çizgisi üzerinde yer alıyor. Orhan Beyatlı anlatıyor. "Şamlı Muhammed Ramazan Buti'nin damadı Ahmet Ramazan Üstad Bediüzzaman'ın da talebelerindedir. Bediüzzaman Ahmet Ramazan'la birlikte Kahire'ye Hasan el-Benna'ya özel bir mektup gönderiyor. Ahmet Ramazan tam mektubu teslim edeceği gün cilvei rabbani; Kral Faruk Hasan el-Benna'yı şehid ettiriyor. Mektup Ahmet Ramazan'ın elinde kala kalıyor. Bunun üzerine Ahmet Ramazan mektubu damadı Said Ramazan'a veriyor."

Kimbilir tarihe ışık tutacak mektuplardan biri olan Bediüzzaman'ın Hasan el-Benna'ya mektubu, Said Ramazan'ın terekeleri arasındadır.

★★★

Bu mektup bulunsa ve yayınlansa eminim ki Bediüzzaman-Hasan El-Benna münasebetlerine ve muhabbetlerine ışık tutulmuş olacaktır. Hem de hizmet anlayış ve metodlarının birbirlerini tamamladıkları görülecektir.

Terhime: Kerimesi ve torununu Hakka uğurlayan Yeni Asya gazetesinin değerli yazarlarından Şaban Dögen, Yusuf'unu kaybeden Yılmaz Yalçınar, yeğenlerini yitiren Ahmet Taşgetiren ve biricik annesini kaybeden muhadram gazetecilerden Mehmet Şevket Eygi'ye başsağlığı diler ve merhum ve merhumelere cenabı Hak'dan rahmet niyaz ederim.

DUYURU

البوطي ، محمد سعيد رمضان / السلفية مرحلة زمنية مباركة لا مذهب إسلامي - دمشق ، المؤلف ، ٢٠٨١ هـ / ١٩٨٨ م ، ٢٧٠ ص .

للباحث أن يصل إلى الحق الذي يبتغيه» صفحة ٦٠ سطر ٥ ، ويزيدنا المؤلف في الصفحة ٦٢ سطر ١٦ «إذن فمنهج المعرفة الإسلامية والانضباط بمبادئه وأحكامه يتكون من ثلاثة أجزاء» ؛ وهي كما شرحها في بداية الصفحة السابقة نفسها :

- ١ - التأكد من صحة النصوص الواردة والمنقولة من فم سيدنا محمد، صلى الله عليه وسلم ، قرأناً كانت أو حديثاً .
- ٢ - الوقوف بدقة على ما تتضمنه وتعنيه تلك النصوص .
- ٣ - عرض حصيلة تلك المعاني والمقاصد التي وقف عليها وتأكد منها على موازين المنطق والعقل .

ثم يقرر المؤلف بأن جهد المسلمين على مر العصور انصب بفعالية ونجاح على الجزء الأول فانضبط تماماً ، وتم التمييز بدقة بين النصوص الصحيحة والموضوعة والضعيفة بجهد مبتكر وكبير .

أما الجزء الثاني الذي هو فهم هذه النصوص ، فقد قرر المؤلف في بداية الصفحة ٦٩ بأن «مرد جانب كبير من الاضطراب والنزاع المتفاقمين في الاجتهادات والفتاوى الفقهية والمسائل الاعتقادية إلى فقدان ميزان متفق عليه بين أيديهم في فهم النصوص وتحديد دلالاتها» سنسمي الجزء الأول من الجملة هذه بالحكم الأول للمؤلف ، والجزء

قسم المؤلف كتابه إلى ثلاثة أبواب ، اختص الباب الأول ببيان المنهج الجامع ، بينما اختص الباب الثاني ببيان تطبيقات لهذا المنهج الجامع فيما أدى إليه من اتفاقات أو اختلافات أو مسائل غير محسومة ، ثم تطرق في الباب الثالث إلى مسألة السلفية .

سنحاول أن نتبع المؤلف في أبواب كتابه في محاولتنا المتواضعة لمناقشة المؤلف في بعض أفكاره لما في ذلك من خير للمؤلف أو للقارئ على مبدأ سيدنا عمر بن الخطاب الذي قال : رحم الله امرءاً أهدى إلي عيوبي . حيث أعتبر بيان هذه النقاط من الهدية التي تستحق الشكر والدعاء له بالرحمة من الله تعالى .

مناقشة الباب الأول المعنون
العوامل التي أدت إلى ظهور المنهج العلمي
مع تعريف موجز به

جهد هذا الباب في توضيح المنهج الجامع الذي يضبط عملية فهم وشرح وتفسير العقيدة الإسلامية معتبراً إياه كما تأملنا أسلوباً مقنناً واضحاً ينتج فهماً سليماً موحداً للنصوص الشرعية ويضمن مسيرة الأمة الإسلامية والفكر الإسلامي في مسار واضح محدد لا لبس فيه ولا غموض ؛ ولأنه كما عرفه المؤلف : «الطريق التي تضمن

Notes on Contributors

Andreas Christmann, Religionswissenschaftliches Institut der Universität Leipzig,
Augustusplatz 3, 04109 Germany

Ataullah Bogdan Kopanski, International Islamic University of Malaysia,
Kuala Lumpur

Muhib O. Opeloye, Lagos State University, PMB 1087, Apapa, Lagos, Nigeria

Ismatu Ropi, Institut Agama Islam Negeri, Jakarta, Indonesia

Yoginder S. Sikand, Department of History, Royal Holloway, University of
London, Egham, Surrey TW20 0EX, UK

-Buti, Muhammad Sa'id Ramadan (D. Etiyopi)

Islamic Scholar and Religious Leader: a portrait of Shaykh Muḥammad Sa'īd Ramaḍān al-Būṭī

ANDREAS CHRISTMANN

ABSTRACT *In the light of his outstanding reputation and great influence on life in modern Syria, it is amazing that Shaykh Muḥammad Sa'īd Ramaḍān al-Būṭī's work and thought are under-represented to the extent of being almost unknown in European academic literature. This article is a first attempt at a broader European appraisal of al-Būṭī's life and work. It paints a portrait of a thinker who represents the majority of Sunnī Islam or the 'middle path Islam' in Syria, finding its place between the current realities of a secular state and an ideal Islamic society. The article first introduces the biographical details of al-Būṭī's life and the main intellectual influences of people and events around him, then his œuvre, style and personality. Secondly, it explores his main ideas and views, taking into account the fact that he writes and speaks in two different roles: as an Islamic scholar and as a religious leader, which is perhaps a unique position in modern Syria.*

I ask myself, what is it that keeps me writing and writing? As for my fame I got more of it than I had hoped and expected. As for my property and wealth Allah blessed me with more than I need. And as for the respect of people I got more than I deserve. In the end I found out that all this is fruitless and tasteless unless it is an individual prayer for me by an unknown brother in Islam. (Muḥammad Sa'īd Ramaḍān al-Būṭī)

Introduction

Shaykh al-Būṭī appears in all the media—as the weekly Qur'ān and Ḥadīth exegete on television, frequently as preacher on the radio and as the author of several dozen books and polemical publications in book shops. In his Friday sermons in the Jāmi' Mawlānā al-Rifā'ī Mosque and his lectures held twice a week at the Jāmi' Tinjiz Mosque, al-Būṭī addresses hundreds of people each time, many of them standing in the mosque courtyard following his speech over the loudspeakers. Professor at the University of Damascus, al-Būṭī has a considerable formative influence on future generations of teachers who will teach religion and Sharī'a in state primary and secondary schools. Even people who do not practise religion actively, have come across al-Būṭī's name and know where and when he can be heard. Also non-Muslims admit to having attended one or another al-Būṭī session to find out what distinguishes this scholar from the others. Indeed, Shaykh al-Būṭī synthesizes spiritual leadership and Islamic scholarship in a unique way. Just consider his function as *the* Muslim television preacher, who popularizes Islamic knowledge and ideals, in the political context of Syria, where any public statement which is different from the official Ba'ṯh party line may lead to imprisonment or even torture. Of course, there are other 'ulamā', too, who appear on

143232

Buti Muh. Sa'ad Ramadan
R. Eljaj

25 APR 2006

نقض أوهام الاتهام

نقض علوم «الألباني» و«البوطي»

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	143232
Tas. No:	297.3 SUS.N

تأليف

الأستاذ خالد السوسي

2005 Dimark

سدنة هياكل الوهم

بحث في الخطاب الديني للعقل الفقهي المشيخي

(محمد رمضان البوطي مثلاً)

عبد الرزاق عيد

باحث، حلب

المنهج العلمي للبحث عن الحقيقة عند علماء المسلمين وغيرهم :

يرى الدكتور البوطي في كتابه التأسيسي لفكره الإسلامي (كبرى اليقنيات الكونية الصادر عن دار الفكر - دمشق سنة ١٩٦٩ والمعاد في طبعته الثامنة سنة ١٩٨٢) أنه إذا كان إدراك الحقيقة على ما هي عليه في الواقع، علماً، فإن المنهج المتخذ إلى ذلك الإدراك ينبغي "بلا ريب" أن يكون هو الآخر علماً.

ويشرح بأن العلم لا يتولد إلا عن علم مثله، فلا مجال فيه للظن أو الحدس أو الوهم.

ومن ثم فإنه على ضوء هذا التحديد يطرح تساؤل : ما مدى استشعار كل من الفكر الإسلامي والفكر الغربي بهذه الحقيقة واهتمامه بها ؟

وأول ما يسجله لصالح الفكر الإسلامي وخضوعه لمنهج علمي دقيق في البحث، إنما هو الدين ويسوق عدداً من الآيات الكريمة في الحضرة على العلم وإبراز الدافع الديني الكامن وراء اندفاع المسلم نحو العلم بمثابته واجباً يثاب على فعله ويعاقب على تركه، في حين أن الفكر الغربي يبحث على البحث "حب التطلع" راجع ص ٣١-٣٣.

هذا الاستقراء العلمي العجيب الذي يضعه كمصادرة للبحث، قبل أن يثبت هذه الحقيقة الأعجب، لا يعتوره أي قلق عقلي وهو يقرر حقائقه البديهية بمنتهى الاطمئنان العلمي والمعرفي، دون أن يتوقع الشيخ سؤالاً من أي تلميذ من تلاميذه الذين يحملون حداً أدنى من البصيرة والتبصر :

تيار الإصلاح الديني

ومصائره في المجتمعات العربية

أوراق مقدّمة في ندوة حلب

بمناسبة مرور ١٠٠ عام على وفاة عبد الرحمن الكواكبي

٣١ أيار - ١ حزيران ٢٠٠٢

تنسيق

ماهر الشريف وسلام الكواكبي

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	98255
Tas. No:	320.297 TEY.1

ifpo

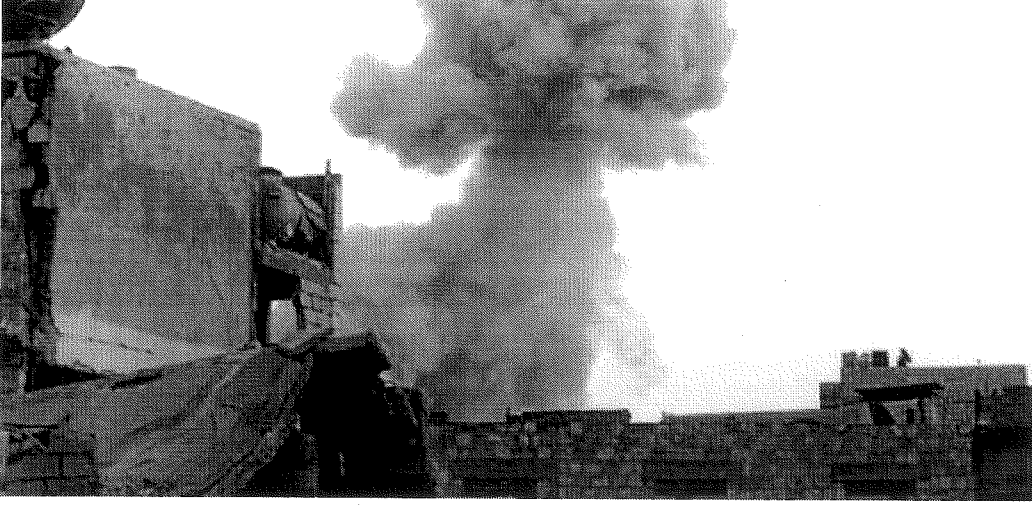
فرع الدراسات العربية

دمشق

٢٠٠٣

Suriye'de bir günlük yas ilan edildi

Tarih: 22.03.2013 04:45:54 / Kategori: DÜNYA

Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esed, Şam'da İman Camisi'ne düzenlenen saldırıda hayatını kaybeden Ramazan el-Buti'nin ölümü dolayısıyla taziye mesajı yayınladı.

Esed mesajında, "Allame Doktor Ramazan el-Buti'nin şehadeti dolayısıyla kendime, ailesine, saldırıda ölenlerin ailelerine ve Suriye halkına başsağlığı diliyorum. Hakikatin sesi ve gerçek bir adam olan Buti, mihrap ve minber arasında insanlara gerçek dini anlatırken şehit oldu" ifadesine yer verdi.

Taziye mesajına Kur'an'ı Kerim'den, "Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü sanmayın" ayeti ve Hz. Muhammed'in oğlu İbrahim'i kaybettiğinde söylediği, "Göz yaşıyor, kalp ki hüzünleniyor. Ayrılığın bizi mahzun kıldı" hadisiyle başlayan Esed, şunları kaydetti:

"Emevi Camisi'nin minberi ve İslam ümmeti seni özleyecek. Çünkü sen İslam'ın gerçek mesajını taşıydın. İslam'ın özü ve nuru ile dolu kelimelerin, karanlık, mutaassıp ve tekfirli düşüncelere karşı en uygun örneklerdi. Seni Bilad-ı Şam'dan doğan iman nurunu söndürebilecekleri düşüncesiyle öldürdüler. Tekfircilerin karanlıklarını sona erdirene, ülkemizi onlardan temizleyene kadar senin düşüncelerini takip edeceğiz."

Başbakanlıktan yapılan açıklamada da Devlet Başkanı Esed'in talimatları doğrultusunda yarın ülkede Ramazan el-Buti'nin ölümü dolayısıyla genel yas ilan edildiği belirtildi.

Şam'da İman Camisi'ne dün akşam düzenlenen bombalı saldırıda, tanınmış alim Ramazan el-Buti ile onlarca kişi ölmüş, Suriye yönetimi saldırıdan muhalifleri sorumlu tutarken, muhalifler saldırıyı kınayıp rejimi suçlamıştı.

-Ramazan el-Buti kimdir?-

Muhammed Said Ramazan el-Buti, 1929'da Şırnak'ın Cizre ilçesinde Kürt bir ailenin çocuğu olarak doğdu. 1933'te ailesi ile Suriye'ye göç etti. Mısır Ezher Üniversitesi'nde İslam Hukuku alanında doktora yaptı.

Şam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyeliği, bölüm başkanlığı ve dekan görevlerinde bulundu. Akaid'de Eş'ari düşüncesinin takipçisi olan Buti, İslam düşüncesi alanlarında 60'a yakın kitap yazdı.

İslam dünyasında Fıkh'u s-Siyre kitabıyla tanınan Buti, son yıllarda akademik hayatı bırakarak, Şam'daki Emevi Camisi'nde cuma hutbeleri verdi.

Buti, 1982'deki Hama olaylarında sergilediği Hafız Esed'e yakın tutumu nedeniyle eleştirildi. Esed'in cenaze namazını da kıldıran Buti, ülkede başlayan olaylar sonrası rejim yanlısı tutumunu değiştirmede.

Şam Alimleri Birliği Başkanı da olan Buti, patlamanın yaşandığı İman Camisi'nde pazartesi ve perşembe günleri hadis ve tefsir okumaları yapıyordu.

Ramazan el-Buti, muhaliflere karşı cihadın farz-ı ayn olduğu yönünde fetva vermiş, tüm İslam alemini Suriye rejimi ve ordusunun yanında olmaya çağırılmıştı.

Link: <http://www.haber7.com/dunya/haber/1004777-suriyede-bir-gunluk-yas-ilan-edildi>

Suriye rejimi: Şeyh Ramazan Buti şehit oldu

Tarih: 21.03.2013 20:02:21 / Kategori: Ortadoğu

Suriye'nin başkenti Şam'da Mezra'a bölgesinde bir camiye düzenlenen intihar saldırısında, aralarında Emevi Camisi'nin hatibi Muhammed Said Ramazan el-Buti'nin de bulunduğu çok sayıda kişinin öldüğü bildirildi.

Suriye devlet televizyonu, Mezra'a bölgesindeki İman Camisi'nde bir intihar bombacısının beline bağladığı bombayı patlatması sonucu, camide ders veren Emevi Camisi Hatibi Ramazan El Buti ve çok sayıda kişinin öldüğünü duyurdu.

Suriye Sağlık Bakanlığı, saldırıda 42 kişinin öldüğünü onlarca kişinin yaralandığı açıkladı.

Patlamanın yaşandığı İman Camisi, Baas Partisi binasının yanında yer alıyor. Patlama sonrasında Suriye televizyonunda cami içindeki ölü ve yaralıların fotoğrafları yayınlandı.

Şam'ın Halep yolu üzerinde stratejik bir konuma sahip bölgenin, yönetim tarafından sıkı güvenlik önlemleri altında korunduğu ve Ramazan el-Buti'nin de özel korumaya alındığı biliniyor.

Ramazan el-Buti kimdir?

Muhammed Said Ramazan el-Buti, 1929'da Şırnak'a bağlı Cizre'de Kürt bir ailenin çocuğu olarak doğdu. 1933'te ailesi ile Suriye'ye göç etti. Mısır Ezher Üniversitesi'nde İslam Hukuku alanında doktora yaptı.

Şam Üniversitesi İlahiyat fakültesinde öğretim üyeliği, bölüm başkanlığı ve dekan görevlerinde bulundu. Akaid'de Es'ari düşüncesinin takipçisi olan Buti, İslam düşüncesi alanlarında 60'a yakın kitap yazdı.

İslam dünyasında Fıkh'u s-Siyre kitabıyla tanınan Buti, son yıllarda akademik hayatı bırakarak, Şam'daki Emevi Camisi'nde cuma hutbeleri verdi.

Buti 1982'deki Hama olaylarında sergilediği Hafız Esed'e yakın tutumu nedeniyle eleştirildi. Esed'in cenaze namazını da

Dr. M. Sa'id

Ramadan Al-Bouti

- Born in 1929 in the village of Jilka, which belongs to the island of "Butan", i.e. Ibn 'Umar, situating inside the Turkish boundaries, north of Iraq. He immigrated to Damascus with his late father, Mulla Ramadan when he was four years old.
- Completed his legal secondary study in the Institute of Islamic Guidance in Damascus, and joined the faculty of religion at Al-Azhar University. He acquired 'The International' Certificate there in 1955. Next year, he joined the faculty of Arabic at Al-Azhar, too and acquired education Diploma at the end of the same year.
- Appointed as dean in the faculty of religion at Damascus University in 1960, and deputed to Al-Azhar University to attain doctorate in the roots of the Islamic law. He could acquire the relevant certificate in 1965.
- Appointed as instructor in the college of law of Damascus University in 1965, as a deputy of the college later on and as its dean in the end. At present, he is the chief of the Department of tenets and religions at Damascus University.
- Participated, and is still participating, in many global conferences and symposia, and is, in addition, a member in the royal society of the Islamic Civilization Researches in Amman, and member in the higher board of Oxford academy.
- Speaks Turkish and Kurdish well, and fair in English.
- Wrote no less than forty books on the sciences of religion, literature,

Said Ramadan.
(yer. Madde)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المسلمون

AL-MUSLIMOON

RELIGIOUS, MONTHLY

Stands for Islam as :
Doctrine, Brotherhood, and
Way of life

PUBLISHED
BY THE
ISLAMIC CENTRE
CHIEF EDITOR
DR. SAID RAMADAN
RESPONSIBLE MANAGER

YAHIA S. BASALAMAH

ADDRESS

POST BOX 333 TELEGRAPHIC
CORNAVIN ISLAMISTAN
GENEVA, Switzerland
Account 333 Islamic Center
Société de Banque Suisse

Annual SUBSCRIPTION . 17 SWISS FRANCS,
4 U. S. A. \$,
1/8/- £ Sig.

Muharram/Safar 1384

★ 9-10 ★

July 1964

THE CRUSADERS ADOPT ISLAM

by Ambassador A.R. 'Azzam

In our past issue we reviewed: «The Eternal Message of Muhammad», which is just out by the U.S. Devin-Adair publishing house. Here is an interesting chapter of the new book.

In response to the summons of first the Arabs and later the Turks, Christian nations around the Mediterranean joined Islam willingly. Perhaps more revealing and astonishing was the conversion to Islam of large segments of Crusaders *. Brought together

* Jane Soames Nickerson writes, «Mohammedanism has been called the

B-Topaloglu Ktp.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المسلمون

AL-MUSLIMOON

RELIGIOUS, MONTHLY

Stands for Islam as :
Doctrine, Brotherhood, and
Way of life

PUBLISHED
BY THE
ISLAMIC CENTRE
CHIEF EDITOR
DR. SAID RAMADAN
RESPONSIBLE MANAGER

YAHIA S. BASALAMAH

ADDRESS

POST BOX 333 TELEGRAPHIC
CORNAVIN ISLAMISTAN
GENEVA, Switzerland
Account 333 Islamic Center
Société de Banque Suisse

Annual SUBSCRIPTION . 17 SWISS FRANCS,
4 U. S. A. \$,
1/8/- £ Sig.

Dul'Ka'dah 1384

★ 3 — 4 ★

March 1965

ISLAM AND THE RISING GENERATION — A MESSAGE FOR OUR YOUTH

By Maryam Jameelah Begum

With few exceptions, our modern-educated youth equate the Islamic way of life with the mere traditional customs of their elders. In their minds Islam is identified with the quaint, the ancient, the out-moded and the dying. Strict adherence to Islamic injunctions means to them «conservatism,» «backwardness,» or the «reactionary fanaticism» of aged, white-bearded «mullahs.» For more than a half-century, our rising generations have been taught that an unadulterated Islam intrinsically lacks appeal to the minds of today's young. If only they could know how enormously mistaken they are!

In the growing mind of each child is the insatiable hunger for exemplary people with whom he can identify himself and esteem as a guiding inspiration after which to pattern his own behavior and

B-Topaloglu Ktp.